

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
1993
2. DEC.

Letnik XLVIII.
Štev. 48(2732)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
40 tolarjev
P. b. b.

KDZ predstavlja nov način diskusije

KDZ – Koroška dijaška zveza organizira serijo diskusij pod geslom „Na grmadi“. V teh diskusijah se hočejo ukvarjati z najbolj aktualnimi temami in jih predstaviti javnosti.

V drugem delu prevzamejo vodstvo diskutantje, ki so se globlje ubadali s tematiko večera (diskusije) in tudi poslušalci dobijo možnost aktivne vključitve v diskusijo. Tematika tega dela je zgrajena na osnovi prvega dela in diskutantje se le še poglobijo vanjo.

Koncert za Antona Kuteja

Barabara Stromberger, koroška pevka in kantavtorica, je pela za dobrodelen namen. Skupaj z Jankom Messnerjem, ki je bral iz svojih del, je nastopila pri Brezniku v Pliberku, prostovoljni prispevki tega večera pa so namenjeni za spominsko ploščo šmihelskemu kaplanu, „slovenskemu Jägerstätterju“ Antonu Kuteju, ki so ga ubili nacisti. Prispevate lahko tudi vi: bančna štev. 39117, kto. št. 1007 – 37450.

659 glasov za „skupno zastopstvo“

Včeraj opoldne je predsednik Zveze slovenskih zadrug Mihi Antonič v imenu Inicijative za skupno demokratično zastopstvo koroških Slovencev objavil rezultate glasovanja. Udeležba je znašala 67,03 odstotkov. Od 1110 glasovanih upravičencev jih je sodelovalo 744. Od teh je 17 glasovalo neveljavno, veljavno oddanih glasov je bilo 727. Z „Da“ je glasovalo 659 oseb ali 59, 37 odstotkov vseh upravičencev oz. 90, 65 odstotkov vseh oddanih glasov. 68 glasov je bilo proti. Po mnenju početnikov glasovanja je izid znak demokratične zrelosti koroških Slovencev. Predsednika NSKS in EL, Matevž Grilc in Andrej Wakounig sta napovedala skorajšnja pogajanja z ostalimi slovenskimi političnimi strukturami, kot sta to ZSO in socialdemokratska delovna skupnost, o pripravi predlogov za obliko manjšinskega zastopstva. Po deželno-zbornih volitvah marca 1994 pa naj bi prišlo potem do tozadevnih pogajanj z deželno in zvezno vlado. Po izjavah Grilca, ki bo po lastnih besedah zaenkrat še naprej predsednik Narodnega sveta, se NSKS slej ko prej ogreva za Pernthalerjev model.

Evropsko sodišče ovrglo ORF monopol – možnosti za manjšine

V sredo, 24. 11. 1993, je Evropsko sodišče za človekove pravice v Strassburgu ugodilo pritožbi Avtonomnega gibanja odprtega radija (AGORA) iz Koroške, ki se je pritožilo, ker ni dobilo od avstrijskih oblasti samostojne radijske frekvence. Društvo AGORA je svojo pritožbo utemeljilo s tem, da kulturnim, socialnim in jezikovnim manjšinam ni v zadostni meri zagotovljen dostop do medijev. ORF nudi dnevno le 50 minut v slovenščini, medtem ko imajo Retoromani v Švici 6 in pol ure dnevnega

radijskega programa v retoromansko. Z odločitvijo ES za človekove pravice se bo morala avstrijska zakonodaja, ki ureja radijske frekvence, spremeniti. To bo imelo pomembne posledice za avstrijske manjšine. Država jim bo morala zagotoviti dostop do celodnevni radijskih oddaj v njihovih jezikih. V odločitvi Evropsko sodišče govori o tem, da mora država zagotoviti dostop do frekvenc tudi takim skupinam, ki so imenovane v mednarodnih pogodbah. Očitno je pri tej formula-

ciji mislilo na Evropsko črto regionalnih manjšinskih jezikov. Poleg tega razsodba obvezuje avstrijsko državo, da tudi ne trpi novih privatnih radijskih monopolov, kar bo omogočilo delovanje tudi nekomercialnim radijskim postajam. Poleg društva AGORA, ki se je sklicevalo v pritožbi predvsem na položaj slovenskega jezika v ORF, so pritožbo vložile še štiri druge skupine, ki pa imajo v mislih bolj komercialne vidike, medtem ko je društvo AGORA argumentiralo predvsem s po-

ložajem slovenskega jezika. Očitno je argumentacija društva AGORA prepričala ES za človekove pravice, saj je v svoji odločitvi posebej poudarilo medijski položaj kulturnih, socialnih in jezikovnih manjšin. Z odločitvijo sodišča se je argumentacija osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev glede razširitve radijskih oddaj v slovenščini zelo podkrepila. Zdaj bo možno govoriti tudi glede razširitve televizijskih oddaj v slovenščini oz. sprejemanju televizijskega signala RTV-Slovenije.

Bosanska knjižnica

Na pobudo založbe Wieser se je s sedežem v Celovcu ustanovila takojimenovalna bosanska knjižnica, ki bo izdajala bosansko literaturo in jo posredovala bosanskim beguncem. Bosanska knjižnica bo delovala v prostorih mestne Evropske hiše (Europahaus), ki jo je dal na razpolago župan Celovca Guggenberger. Projektu „Bosanska knjižnica“ so se že priključile številne evropske založbe. Posamezniki in institucije bodo ta projekt lahko podprli s tako imenovanimi „gradbenimi kamni“, ki stanejo po 15.000.-. Podporniki bodo zato dobili po en izvod knjig, ki jih bo „Bosanska knjižnica“ izdala. Inicijativo Wieserjeve založbe podpirajo številne založbe, ministrstvo za pouk in pomembne mednarodne institucije.

Dr. Sturm novi predsednik sosveta

Na prvi seji sosveta za slovensko narodno skupnost na Koroškem v novem mandatsnem obdobju, ki jo je vodil zvezni kancler dr. Vranitzky, je v tajnem glasovanju za novega predsednika sosveta bil izvoljen dr. Marjan Sturm. V prvem krogu volitev sta dobila kandidata Sturm in Pipp po sedem glasov, dva člana sosveta pa sta se vzdržala. V drugem krogu pa je dosegel Sturm osem glasov, kandidat NSKS Pipp sedem, ena glasovnica pa je bila prazna. Za podpredsednika je nato kandidiral kot edini kandidat Pipp, ki je dobil 14 od možnih 16 glasov.

Zvezni kancler Vranitzky je v svojem uvodnem govoru pozdravil, da se je NSKS le odločil imenovati člane za sosvet. Sosvet je tisto mesto, kjer naj se razpravlja o vseh odprtih vprašanjih slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Sosvet je tudi poklican, da izdela

nove modele za oblikovanje sožitja v deželi. Trenutna manjšinska zakonodaja pač sloni na tem, da avstrijska

Dr. Marjan Sturm

država ne preverja pripadnosti k slovenski narodni skupnosti, zato je urad zveznega kanclerja sestav sosveta oblikoval – ustrezno z zakonom – po krite-

riju reprezentativnih političnih in svetovnonazorskih opredeljenih manjšin. Če pa bo sosvet izdelal tozadevno nove modele, bo urad zveznega kanclerja take modele resno preučil, tako Vranitzky v svojem uradnem govoru.

V nadaljevanju seje sosveta, ki jo je potem že vodil novi predsednik dr. Sturm, je sosvet razpravljal in sprejel nov poslovnik sosveta ter določil termin nove seje, ki bo 2. februarja 1994. Po zakonu morajo namreč slovenska društva do 15. januarja 1994 predložiti uradu zveznega kanclerja finančne prošnje za poslovno leto 1994. Na seji 2. februarja bo sosvet razpravljal in sklepal o teh prošnjah. Predsednik dr. Sturm je pozval vse frakcije in skupine znotraj sosveta, da do te seje preložijo tudi predloge tem za vsebinske razprave, ki naj bi se vodile znotraj sosveta v okviru podoborov ipd.

Miklavževanja po Koroškem

V soboto, 4. 12.
ob 17.00 pri Cinglecu
na Trati pri Borovljah;

v nedeljo, 5. 12.
ob 14.00 v farnem
domu v Selah;

nedelja, 5. 12.
ob 11.00 pri Kovaču
na Obirskem;

nedelja, 5. 12.
ob 14.30 pri Šoštarju
v Globasnici;

torek, 7. 12.
ob 19.30 v farnem
domu v Selah za
člane društva.

Najnovejši rezultati povpraševanj izpovedujejo, da bi trenutno od desetih Avstrijcev štirje glasovali za pristop k Evropski uniji, štirje proti, ostali pa so še neodločeni. Posebno kritične do pristopa so ženske, pa tudi na splošno osebe z nižjimi dohodki. Pozitivneje na pristop gledajo maturantje in akademiki. Delež pripadnikov ÖVP, ki so za pristop, se je v preteklih mesecih zni-

KOMENTAR

dr. Kristijana Schellandra

Kmetijstvo ne more biti žrtev Evropske unije

žal, pri SPÖ se je ta delež stabiliziral. Če pa bi v zvezi s pristopom prišlo do potrebe sprememb glede tranzitne pogodbe ali veljave nevtralnosti, bi se odklanjanje pristopa znatno povišalo, pri ljudskem glasovanju torej zelo verjetno za Evropsko unijo ne bi bilo večine.

Med drugimi dejavniki bo torej na izid glasovanja bistveno vplivalo mnenje podeželskega prebivalstva.

Zato so se opazovalci čudili, da je Komisija Evropske unije prejšnji teden v nekem pozicijskem papirju zahtevala, da naj za nove države pristopnice glede kmetijstva ne bi veljali nobeni prehodni ukrepi. Glede na to, da je glavni tenor v EU ta, da so Avstrija in ostali interesi za pristop dobrodošli, omenjena izjava zveni, kakor da se jim pred nosom neprijazno zaloputnejo vrata.

Kmetijstvo je v vsaki od držav, ki razmišlja o pristopu k EU, kočljiva politična

in gospodarska tema. Tudi EU sama potroši za kmetijstvo več kot polovico svojih proračunskih sredstev in s tem prikazuje, kako važna je tudi zanjo samo ohranitev podeželske substance.

Avstrija in skandinavske države pa naj po tej predstavi Komisije ne bi imele možnosti, da svoje agrarne strukture v sprejemljivih rokih zaščitijo in prilagodijo novim, bolj tržnim pogojem.

Seveda omenjeni memorandum Komisije ni dokončno stališče unije, temveč le priporočilo svetu („vladi“) EU za pogajanja z državami – pristopnicami.

Toda EU si bo morala glede na bližnja pogajanja resno predložiti, da pristop skandinavcev in Avstrijci ni le njih enostranski interes, evropska integracija je lahko le obojestranski proces v korist vseh. Ta pa je resno ogrožen, če ena stran skuša poriniti drugo glede kočljivih vprašanj ob zid.

Peterle: za preštevanje je treba najti drugačno besedo in metodo

Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je na tiskovni konferenci prejšnji teden na povratku z Madžarske nekoliko orisal gospodarski položaj Slovenije v Evropi predvsem v odnosu do sosednjih držav, pri čemer ni pozabil omeniti manjšinskih gospodarskih institucij.

Peterle je poudaril, da Slovenija namerava ostati v skupnosti Alpe-Jadran, v Sloveniji pa bo v skladu z ustavo prišlo do regionalizacije, ki bo pomenila drugačen način formuliranja statusa v tej skupnosti. V začetku prihodnjega leta bo začel dleovati kontaktni komite med Slovenijo in Koroško.

Glede manjšinskega vprašanja pa je menil, da bi morali biti v kratkem sprejeti soglasni sklepi sosveti, ki se tičejo vrtcev, pouka v četrtem razredu, radia in televizije in glasbene šole. O političnem zastopstvu manjšine pa je najprej poudaril, da je to predvsem zadeva manjšine kot subjekta in da se Slovenija v to ne vmešava, da pa ne more zastopati drugačnega mnenja o bazični demo-

kraciji. V Sloveniji imata manjšini zagotovljeno zastopstvo v parlamentu, kar olajšuje njeno izražanje. Zato da bi bilo dobrodošlo, da bi na Koroškem našli instrument za enotno zastopanje vprašanj v odnosu do Avstrije in do Slovenije. Sicer – tako Peterle – vodi to v blokado.

Peterle je podprl „demokratski princip“ volitev, kakršne izvaja Narodni svet. V Sloveniji da ne želijo nagovarjati ene ali druge linije, vendar da ne morejo zastopati drugačne linije kot doma. Če je procedura demokratična, da je prepričan, da jo bo vlada potrdila. Treba da je delati za tako ozračje, v katerem se nikomur ne bo težko priznavati za to, kar je. Treba je najti poti, kjer to izražanje ne bo oteženo. Lahko pa se rabijo različni izrazi: beseda preštevanje gotovo da ni prijetna, lahko pa se najde kakšen drugačen izraz in drugačne metode. Če so razmere za priznavanje že zrele, pa da morajo povedati predstavniki manjšine.

Mag. Terezija Stoisić bo ponovno kandidirala

Manjšinski krožek pri Zelenih je v nedeljo, 28. 11. 1993 organiziral v Celovcu vseavstrijsko generalno zborovanje za državnozbornske volitve leta 1994. Znano je, da imajo avstrijske manjšine znotraj zelene stranke status 10. zvezne dežele in avtonomno izvolijo svojega glavnega kandidata/glavno kandidatko. Manjšinski krožek, pri katerem sodelujejo zastopniki/zastopnice „starih“ in „novih“ manjšin, je tisti pooblaščen gremij, ki skliče generalno zborovanje, izvoli kandidat/kandidatke in strokovno svetuje „manjšinski“ poslanki v avstrijskem parlamentu.

Pred štirimi leti je zvezni kongres Zelenih ustanovil takozvani manjšinski krožek in ga pooblastil, da izdela programski načrt za novo manjšinsko politiko Zelenih. Pri pripravi tega programskega načrta so takrat sodelovale skoraj vse politične strukture avstrijskih manjšin. Rezultat večtedenskih razprav je bilo obširno pogramsko poročilo, ki je v zadnjih treh letih manjšinski poslanki Tereziji Stoisić pomagalo pri uresničevanju manjšinske politike.

Nedeljskega generalnega zborovanja Pri Joklnu se je udeležilo okrog 30 oseb s Koroške, Dunaja in Gradiščan-

skega. Med njimi je bilo več pripadnikov „novih“ manjšin. Državna poslanka mag. Terezija Stoisić je v svojem obširnem delovnem poročilu obrazložila avstrijsko politiko do tujcev, v katero je investirala skoraj največ političnega angažmaja in osebnega truda. Sodelovanje z različnimi organizacijami priseljencev in tujcev ji je bilo v veliko oporo, kadar je šlo za parlamentarne debate okrog politike azila, zakona tujcev ipd. Obžalovala pa je, da do vseh političnih zastopnikov koroških Slovencev ni našla primerne kontakta, čeprav jih je vedno vabila na posvete, ki jih je organizirala na

Koroškem. Poseben ugled in priznanje v avstrijski javnosti si je pridobila s tem, da se je nedvomno izrekla proti vsakemu seksističnemu nadlegovanju žena. Svojo strokovno kompetentnost je pokazala predvsem v različnih pravnih vprašanjih.

Če se je v zadnjih letih v avstrijski manjšinski politiki to in ono premaknilo na pozitivno, potem, tako Stoisićeva, sta tudi njena navzočnost in njena zavzetost k temu doprinesli. Ravno uspehi v manjšinski politiki pa nikoli niso samo sad poedincev, kot to nekateri radi poudarjajo, marveč so vedno rezultat številnih, vidnih in nevidnih naporov tudi drugih.

Udeleženci/udeleženke generalnega zborovanja so mag. Terezijo Stoisićovo enoglasno izvolili za manjšinsko zastopnico, ki bo kandidirala pri zveznem kongresu Zelenih za manjšinski mandat. Prav tako so izvolili 4 delegate/delegate, ki bodo zastopali „stare“ in „nove“ manjšine.

Naslednji zvezni kongres Zelenih bo 10., 11. in 12. 12. 1993 v Celovcu (sejmišče, hala 5), katerega se poleg vabljenih delegatov/delegatk lahko udeležijo vsi, ki podpirajo politiko Zelenih.

Dr. V. Wakounig

Terezija Stoisić

Avtonomno gibanje odprtega radia

Razgovor s predstavnico AGORA gospo Brigitte Busch

AGORA kaj je to?

To pomeni Avtonomno gibanje odprtega radia/Arbeitergemeinschaft offenes Radio. To društvo smo ustanovili leta 1989, ko smo en teden iz italijanskega Trbiža oddajali samostojen radijski program. Leta 1989 smo vložili pritožbo tako v Avstriji kot tudi v Strassburgu.

Zakaj se zavzimate za dvojezično radio?

Prepričani smo, da je za to potreba. V Avstriji imamo najvišjo medijsko koncentracijo. Izčrpan in kontrastna informacija ni zagotovljena. Posameznik se lahko javlja k besedi le preko pisem bralcev. ORF ne upošteva v zadostni meri dvojezičnosti. Iz Slovenije pa je težko sprejemati radijski signal, še bolj pa televizijski signal.

Brigitte Busch

Ko smo leta 1989 oddajali iz Trbiža, je sodelovalo nad 100 ljudi. To je dokaz, da je potreben dvojezični radio.

Ali boste zaprosili za frekvenco?

Do začetka prihodnjega leta bomo skupaj s kulturnimi in drugimi iniciativami izdelali koncept za dvojezični nekomercialni radio in takoj ko bo to mogoče, bomo zaprosili za frekvenco.

Politične organizacije koroških Slovencev se zavzemajo

ARGE Region Kultur (vseavstrijska organizacija za regionalno kulturo) in SPZ prirejata SEMINAR o

Pomenu sociokulturnih centrov na podeželju

Seminar bo od 3.-4. 12. '93 v stari šoli v Šentjanžu v Rožu

Spored:

petek, 3. 12., 19.30: Predstava programske zasnove za oblikovanje kulturnega centra v stari šoli v Šentjanžu
4. 12., 9.00: Klaus Reitner: Sociokulturni centri – teoretična izhodišča, naloge in funkcija
10.30: Mag. Elisabeth Kornhofer: Predstava muzejskega projekta in kulturno delo v Wagrainu (Salzburška); Dr. Anton Rohrmoser: zobraževanje – kakšne so potrebe v kulturnem delu?
14.00: Delovni krožki in plenarna diskusija
17.00: Zaključek

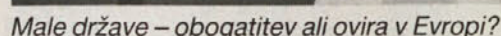
Seminar priporočamo vsem tistim, ki se ukvarjajo z načrtovanjem kulturnega dela, povezanega z delom v kulturnih domovih. Priporočamo ga pa tudi tistim, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih. Namen seminarja: v glavnem bomo zvedeli, kako delujejo sociokulturni centri drugod po Avstriji.

za razširitev slovenskih radijskih oddaj v okviru ORF. Boste konkurenca?

Ne. Popolnoma pravilno je, da se organizacije zavzemajo za razširitev radijskih oddaj v slovenščini v okviru ORF. Na podlagi razsodbe iz Strassburga bo Avstrija tej zahtevi morala ustreči. Toda poleg tega razsodba evropskega sodišča garantira tudi nekomercialnim radijskim postajam njihov obstoj. Zato bo tak dvojezični radio dopolnilo k slovenskemu sporedu v ORF.

Čestitamo Vam k Vašemu supehu.

Hvala lepa.

Franc Wakounig

Pod geslom „Naša beseda – naša domovina“

nudi Horst Ogris, kulturni urednik slovenskega oddelka ORF, v sodelovanju s katoliškim domom prosvete v Tinjah, koroškim Slovincem enkratno priložnost spoznavanja slovenskih (iz koroškega vidika zamejskih) pisateljev in pesnikov. Meseca oktobra tega leta se je na literarnem večeru predstavil Miloš Mikeln, v ponedeljek, 22. oktobra, pa je bil na vrsti Igor Torkar. Pisatelj, osemdesetletnik, se je predstavil kot večno mladi hudomušni mislec, ki mu grenke življenjske izkušnje niso vzele optimizma in razglednosti, čeprav se mu je zgodila in dogajala velika krivica: po krutem zaporu v raznih nemških KZ-ih (mdr. Dachau in Sachsenhausen) je bil skupaj z drugimi žrtvami v takomenovanih dachauskih procesih leta 1948/49 v Sloveniji krivično osumljen sodelovanja z GESTAPOM in obsojen na 4 leta zapore.

Svoja doživetja je opisal v avtobiografsko-fiktivnem romanu „Umiranje na obroke“. Knjiga, s katero se je lotil tabuja povojne Slovenije – Jugoslavije, je doživela nekaj ponati-

sov in prevodov v hrvaščino in nemščino. Nemški prevod je leta 1991 izšel v založbi Drava, predgovor pa je napisal Franci Zwitter. V njem pravi, da se Torkar (pravzaprav psevdonom za Borisa Fakina, inženirja kemije) brez samopomilovanja sooča s svojo lastno usodo in jo spretno povezuje z usodo naroda. Na literarnem večeru v Tinjah je Igor Torkar predstavil tudi knjigi „Basni za vsakdanjo rabo“ in „Deseti bratje“, ki je letos izšla pri Mohorjevi založbi v Celovcu. Zaključil je večer s spomini na pisatelje, ki jih mlajša generacija pozna le iz literarne zgodovine. Najkasneje ob tem pričevanju se je občinstvu (maloštevilnemu, zaradi slabega vremena in drugih prireditvev?) verjetno zazdelo, da je škoda, da ni bilo na prireditvi tega ali onega. In da ni bilo šolske mladine in z njo izjemo tudi ne učiteljev slovenske gimnazije. Sicer pa imajo vsi še priložnost spoznavanja slovenskih pisateljev „v živo“ od meseca januarja dalje, ko bodo na vrsti Boris Pahor, Milan Jesih in Feri Lainšček. Inicijator in sprem-

ljevalec prireditve, Horst Ogris, je garant, da bodo pravočasno obveščeni o prireditvenem koledarju.

Za konec poročila pa – kot namig bralcem in bralkam – Torkarjev recept za pisanje: „Zmešaj pol zidarske žlice razumevajočih misli in mislečega razumevanja. Zidarsko žlico veselih spominov in spominja-joče se veselosti. Štiri zidarske žlice pametne upornosti in uporne pameti. Pet zidarskih žlic šaljive satire in satirične šaljivosti. Deset kavniških žličk dvoma. Prilij še deset korcev razumevajočega smeha. Velikih korcev. Kot trilec za malto primešaj še tri lesene žlice ljudskih pregovorov in štiri zlate žličke lirčnih prividov, lepih sanj vanilijsko sladkih hrepenenj in poprasti koprnjenj. Vse skupaj pusti stati šest dni v pečici srca in tri dni v hladilniku razuma. Pred uporabo dobro premešaj.“ (Deseti bratje, str. 7). Knjige, te in druge, so na razpolago v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu.

Dr. Helga Mračnikar

Dokumentirano gledanje s političnim dometom Avstrijsko-jugoslovanski odnosi v Osolnikovih spominih

Na do pred nedavnim pomemben datum, v ponedeljek, 29. novembra so ljubljanska Izpostava avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo, Slovenski znanstveni inštitut in slovenski generalni konzulat predstavili v Mladinskem domu diplomatske memoarje „Med svetom in domovino“ nekdanjega vrhunskega jugoslovanskega diplomata in bivšega slovenskega poslanca v zvezni skupščini v Beogradu, Bogdana Osolnika.

Knjiga odstira doslej neznan poteze jugoslovanske diplomacije v Moskvi, ki so bile bistvene, da so Sovjeti privolili v podpis avstrijske državne pogodbe in tako ločili avstrijsko vprašanje od nemškega, ki je za Sovjetsko zvezo oz. za njeno varnostno doktrino bila ključnega pomena. Jugoslavija se je v letih 1954/55 močno zavzemala za zrahljanje blokovske napetosti, ki se je grozila celo sprevreči v odprt konflikt.

Knjiga se v treh od sedmih poglavij nanaša na Koroško oz. Avstrijo. V prvem avtor

opisuje, kako je kot mlad novinar nastopil službo dopisnika Tanjug na Dunaju, tam navezal stike z uredništvom Slovenskega vestnika in neposredno spoznal težave pri urejanju in razpečevanju lista, ki so ga angleške oblasti na Koroškem prepovedale.

Avtor podrobno opisuje razpoloženje Slovencev, ki so bili za priključitev in sploh ne prikriva, da je to gibanje po močeh podpiral. Saj je bilo legitimno in utemeljeno, kajti strahote nacistične strahovlade so bile še v živem spominu. In tudi svojega razočaranja ne skriva, ko je moral spoznati, da je Koroško vprašanje bilo samo drobiž, podrejen interesom in rivalstvu veselih. S pikrim stavkom „Očitno bi morala teči kri, da bi se tem vprašanjem resno ukvarjale“ je karakteriziral odnos velesil do samoodločbene pravice narodov.

Osolnik je živa priča hladne vojne, doživel je kominternovski konflikt med Moskvo in Beogradom, ki je močno oslabil jugoslovansko pogajalsko

pozicijo, doživel je, kako se je Nemčija gospodarsko in vojaško docela vključila v zapadni blok in s tem v Sovjetski zvezi izzvala travmo, ki je skoraj privedla do konflikta. Pozneje so mu te izkušnje na službovanju v Moskvi zelo koristile.

Osolnik je kot prvi – in seveda dokumentirano – opozoril na jugoslovanski prispevek k temu, da je Sovjetska zveza končno podpisala državno pogodbo. V Avstriji si doslej niso znali razložiti, zakaj da je Moskva začetek 1955 nenadoma privolila v podpis državne pogodbe, in so govorili celo o „čudežu“.

Kot rdeča nit se skozi Osolnikove spomine vije skrb za mirno in strpno preseganje sporov.

V ta sklop sodi Osolnikovo zasebno srečanje s kanclerjem Kreiskim leta 1976 na Dunaju, ko sta iskala možnosti za rešitev problema.

Osolnik svojih spominov ne komentira, ampak o dogodkih piše s spoštovanjem do zgodovinske resnice. To je dokumentarno opazovanje, ki je, kot je dejal vodja Izpostave, Feliks J. Bister, plemenit način slovensko – slovenskega dialoga na slovensko – avstrijski ravni. Lavdacijo za avtorja in knjigo je imel vodja SZI, dr. Avgustin Malle.

Ob branju knjige pa čudi dejstvo, da se mlada in čestokrat neizkušena slovenska diplomacija noče ali pa ne sme posluževati bogatih življenjskih in poklicnih izkušenj diplomata, ki je le bil stebel slovenske diplomacije v jugoslovanski diplomatski službi.

Knjigo „Med svetom in domovino“ sta izdali založba Obzorja v Mariboru in Dolenjska založba v Novem mestu.

Franč Wakounig

Občni zbori

Občni zbor SPD „Herman Velik“ v Selah na Kotu

V soboto zvečer se je na občnem zboru Slovenskega prosvetnega društva na Kotu zbralo lepo število članov.

V poročilu predsednice Ede Velik se je pokazala pestra dejavnost društva, ki je v zadnjem času omejena na že tradicionalne prireditve, kot so to božičnica, pustovanje, materska proslava, izleti, smučarske tekme in predavanja. Vsako leto pa organizirajo v društvu tudi kako večjo prireditev, kot so to v zadnjih treh letih bile pevsko srečanje, prireditve ob 30. obletnici društva in srečanje šolarjev ob 40. obletnici ljudske šole na Kotu.

Da vse te prireditve vedno tako dobro uspejo, je zasluga vseh odbornikov in seveda vseh članov, ki te prireditve tudi obiščejo, za kar se je predsednica tudi vsem zahvalila.

V svojem govoru pa je Eda Velik omenila tudi, kako pomembna je ta skupnost – o kateri je zdaj toliko govora – katero pa prakticirajo Kočani že vrsto let in katera je lahko vzgled vsem: „Vemo in čutimo, da nekatere ta naša skup-

nost moti, da jo skušajo od zunaj razdreti. Prosim, ne dopuščajmo tega. Če so kje kakšni nesporazumi, jih bomo rešili sami.“

Volitve niso prinesle bistvenih sprememb, le mesto tajnice je na novo zasedla Travdi Roblek, mlada, zavzeta odbornica, ki bo zastopala želje in zahteve mladine.

Soglasno je bil sprejet sledeči odbor:

Predsednica: Eda Velik; **podpredsednik:** Franci Kropivnik; **tajnica:** Travdi Roblek, Berta Kropivnik; **blagajnik:** Hanzi Roblek, Pavla Supan; **knjižničarka:** Marta Velik, Zofi Male.

Ob koncu občnega zbora je podpredsednik SPZ Hanzi Weiss izrazil svoje veselje, da se je lahko spet srečal z društveniki iz Kota ter jim želel, da bi tudi v bodoče tako dobro sodelovali in gojili vaško skupnost.

Za razvedrilni del občnega zbora pa je poskrbel Zdravko Male, ki je navzočim pokazal video posnetke društvenih prireditvev.

Občni zbor SPD „Srce“

V nedeljo, 28. novembra 1993, se je lepo število Dobrolčanov zbralo na rednem občnem zboru domačega prosvetnega društva. Bilanca dejavnosti v zadnjih letih je zadovoljiva, čeprav ni mogoče govoriti o tem, da je vse v najlepšem redu. Zborovodsko petje je tista izkaznica – uspešnica v društvenem delu, s katero so društveniki člani bolj ali manj zadovoljni. V glavnem to velja za mešani pevski zbor, manj pa za otroški zbor, ki mu primanjkuje predvsem možnosti za nastope.

Z več strani je bilo poudarjeno, če bi prikrbneli nekoliko več nastopov (morda tudi izven domačega kraja), pa bi verjetno veselje do petja pri otrocih spet poraslo. Nekoliko drugačne probleme pa ima igralska skupina. Pred leti je bila še dokaj aktivna, trenutno pa jo tarejo bolj organizacijsko

tehnični problemi kot pa pomanjkanje veselja in volje do gledališkega dela. Vendar so bile nakazane poti, kako je možno priti iz krize in vse tako kaže, da se bodo igralci spet kamlu lotili dela.

Razveseljivo je, da se je v preteklem letu društvo povežalo s pevci s Poljske. V naslednjem letu se Dobrolčani in Žittrajčani odpravljajo na Poljsko, kjer bodo nastopili s pevskim zborom. Na to turnejo se želijo dobro pripraviti, saj hočejo pokazati, da je predvsem kakovost v pevski kulturi merodajen faktor za kulturno povezovanje z drugimi narodi.

Društvo je izvolilo mag. Štefana Kramerja za novega predsednika, v ostalem pa do bistvenih personalnih sprememb ni prišlo. Občnega zbora se je udeležil tudi dr. Gustav Brumnik, predsednik SPZ.

Občni zbor SPD „Gorjanci“

Preteklo soboto, 27. 11. 1993, so se zbrali nekateri člani domačega prosvetnega društva na rednem občnem zboru v stari šoli v Kotmari vasi. Iz poročil je bilo razvidno, da se je v Kotmari vasi ustalila pevka in v zadnjem času tudi gledališka dejavnost. Čeprav je mladi zborovodja J. Pack pred kratkim iz študijskih razlogov moral oddati zborovodstvo v roke zborovodke Irene Žmitek iz Slovenije, so Kotmirčani s to rešitvijo izredno zadovoljni. Posebej pa velja še poudariti, da je mladinska igralska skupina poskrbela za kulturno sveži-

no v Kotmari vasi. Na občnem zboru se je društvo vključilo tudi v Krščansko kulturno zvezo. Kritično pa je treba zabeležiti dejstvo, da je pred leti v kotmirškem prosvetnem društvu bilo videti več ljudi, ki so tudi aktivno sodelovali. Nesporo je, in to je prišlo na občnem zboru tudi do izraza, da so temu kriva predvsem politična vprašanja, ki segajo tudi v društveno delo in negativno vplivajo na kulturno delo.

Občnega zbora sta se udeležila tajnik SPZ Janko Malle in tajnik KKZ Nužej Tolmajer.

Konzul Jože Jeraj, Feliks Bister, Bogdan Osolnik in Avgustin Malle

Nacionalizem kot diskusijski izziv

Nacionalizem kot znak preloma in preseganja utečenih političnih sistemov, kot eden od simbolov sprememb na vzhodu oz. v bivših real-socialističnih državah in kot stvarnost, ki se mora z njo vse bolj otepati zapadna Evropa, predvsem pa kot specifično koroška tema – vse to je bilo jedro in tema diskusije, ki jo je

prejšnji teden v okviru tedna knjige priredila v beljaški kongresni hiši založba Drava.

Povod za živo diskusijo med več kot sedemdeset mladinkami in mladinci ter avtorji knjige in zastopniki celovške univerze je bila predstavitev aktualne knjige „Neues Europa – Alte Nationalismen“. Avtorja knjige, mag. Helmut Guggenber-

ger in dr. Wolfgang Holzinger, mag. Werner Wintersteiner in dr. Vladimir Wakounig so iz različnih zornih kotov in izhodišč osvetlili problematiko in vprašanje nacionalizma.

Dejstvo je, da nacionalizem pomeni veliko prelomnico na evropskem političnem odru, da je bistvena, a ne edina gonilna sila sprememb geopolitičnega zemljevida na vzhodu in jugu celine, prav tako pa je dejstvo, da nacionalizem vse bolj pesti tudi zapadno Evropo.

Nacionalizem ni samemu sebi namen, ampak je izraz določene politične volje določenih skupin elit, ki preko njega hočejo uresničiti svoje namene z vsemi pozitivnimi in negativnimi posledicami.

Podobe nacionalizma so številne, ena od njih je specifično koroška, ki se znova in znova oživlja ob dejstvu eksistence dveh deželnih narodov, pri čemer je določenim skupinam uspelo, da so „Slovence“ odriili v grdi, slabi kot, „nemške Korošce“ pa oplemenitili samo s pozitivnimi atributi. Taka črno-bela slika je hudo potvarjanje in poenostavljanje dejstev in služi samo cementiranju nacionalnih meja brez upoštevanja medčloveških, socialnih, kulturnih in gospodarskih ter drugih odnosov med obema narodnima skupnostima v deželi.

Sprenevedali pa bi se, če ne bi priznali krepkih nacionalistično-ekskluzivističnih teženj tudi znotraj narodne skupnosti. V vsekoroškem merilu gre za vprašanje Slovenice-Korošec, v ozkem vrtilčku narodne skupnosti pa se to neizprosno ali – ali vprašanje sprevrže v neumni in usodni „kdo je boljši Slovenec“, ki ljudi samo odganja in odbija. Oboje je oblika etničnega čiščenja.

Mladinci se dobro zavedajo nevarnosti nacionalističnih limanic, ki jih nastavljajo določeni politiki, stranke in organizacije, a šola jim pri tem nudi le malo ali sploh nobene pomoči. Kajti nacionalizem v bistvu ni tema pouka, mladina ima tudi zelo nepopolne in čestokrat napačne informacije o koroških Slovencih (tu da živimo šele od leta 1920 in podobno).

f.k.

Lutkovni festival „CIKL – CAKL“ v Šmihelu

Nedelja, 5. 12. ob 11.00 „Ko pride zvezda“;
sobota, 11. 12. ob 19.30 „Drevo nad prepodom“
nedelja, 19. 12. ob 11.00 „Sovica Oka“;
četrtek, 6. 1. ob 11.00 „Lovec in zajkla“;
sobota, 8. 1. ob 19.00 in ob 21.00 „Faust“.

Predstave so vedno v farni dvorani.

Ne smemo ga pozabiti Anton Kutej, žrtev nacizma

Ni prvič, da se je pisatelj Jan-ko Messner z vso energijo zavzel za ohranitev spomina na osebo, ki je v svojem življenju kakorkoli delovala v smislu humanizma, napredka, ali bolj preprosto povedano, ki je bila enostavno velika duša. Tudi Anton Kutej, predvojni kaplan v Šmihelu, je bil preprost človek. Njegovo prepričanje v človečanstvo, dostojanstvo in narodni ponos ga je stalo življenje.

Ob iniciativi Janka Messnerja so se nekateri domačini le zbudili. Spominska plošča, ki bi bila za umrlega rojaka neobhodno potrebna, če resnično še nismo izgubili svojega zgodovinskega spomina, naj bi bila vzdignana v pokopališki zid na vidnem mestu.

Šmihelski občinski odbornik Josef Pototschnig (Junge unabhängige Partei) je na občinski svet naslovil vlogo zaradi spominske plošče. Frani svet cinca in je pripravljen pristati na ploščo, kjer pa naj bi bila poleg Kutejevega tudi imena vseh vojnih žrtev. Prebivalstvo, vajeno, da se pojavijo problemi vedno takrat, ko gre za žrtve nacizma, je pripravljeno financirati ploščo samo.

Barbara Stromberger se je brezkompromisno postavila na stran zatiranih. Pela in pripovedovala je o ljudeh, ki so podobno kot Kutej tvegali življenja med fašizmom. Podprite iniciativo; bančno številko za prostovoljne prispevke najdete poleg slike na prvi strani.

Med razgibano diskusijo o nacionalizmu

Jezik je duša

JANKO MESSNER

More to za manjšino zadostovati?

Naši perogrizi in peropraski zgubljajo čut za tisto, kar smo prejkdaj imenovali „dativ interesa“, po domače: da uporabljamo čisti dajalnik, kadar hočemo povedati, da je k o m u k a v k o r i s t, v p r i d ! Tako ti potem zapiše gl. urednik NT (12. nov. t. l.) „... formalna enakost sama za narodno manjšino ne more zadostovati...“ Čemu mu je ta „za“! Takšno izražanje je v hitrem pogovoru še nekako razumljivo, nikakor pa ni dopustno v napisanem. Saj bi vendar lahko vprašal: ti to zadostuje ali ne? Ne pa: ali to za tebe zadostuje? Nekaj drugega je, če gre npr. za kako dejanje: Običajna pisava ne zadostuje za pisanje po hitrem nareku. Tudi vezanja predlogov z osebnimi zaimki si mož še nikoli ni ogledal v slovnici. Zato pravi: „...trenutno je v njo včlanjenih približno 75 narodnih manjšin“ – namesto: trenutno je v a n j o včlanjenih... Dalje pravi nekje: „Panova izvajanja so dokazala predvsem naslednje: ...“ Že nekajkrat sem v teh svojih pogovorih povedal, da „naslednji“ nič drugega ne pomeni kakor p r i h o d n j i. Nemški (folgende Ausführungen) pa tudi s „sledenja“ ne smemo ponášati. Vsakdo, ki ni slep, tako in tako ve in vidi, da mu bo pisec ta izvajanja kar koj razložil, zato naj zapiše kratko in jasno: Panova izvajanja so dokazala predvsem t o l e: ... V Komentariju SV (10. nov. t. l.) pa se dr. F. Z. spotakne nad povratno svojilnim zaimkom svoj-a-e: Zdaj velja vstop v ES kot primarni nacionalni interes. Nevtralnost je zastopnikom vladne koalicije ... pri teh svojih prizadevanjih povsem nepoti... Seveda ne pri teh svojih prizadevanjih, ampak pri teh n j i h o v i h prizadevanjih, saj si ne prizadeva nevtralnost.

Slovenski pravopis ima pri glagolu „zoperstaviti se“ ničlo! Slovenskemu novinarju, ki skrbi za ohranitev slovenščine na Koroškem, vest buditi? Mislim, da to ni moja dolžnost. Kdor piše za našo javnost, mora kar naprej pogledovati v Slovenski pravopis. Da pa s svojim „zoperstavljanjem“ ne bo kakih bralcev SV pohujšal, naj odpre še enkrat namesto njega in zanj ta SP: namesto prepovedanega „zoperstaviti se“ je tam zapisano u p r e t i s e. Tako bi bil moral zapisati, da so se temu takrat predvsem monarhisti u p r l i!

V Tribuni bralcev pa pravi F. J. Smrtnik, da mu obstoj naše narodne skupnosti ni vseeno... Vsak Slovenec občuti, da tu nekaj ni v redu. „To mi je vseeno“ pomeni „to mi nič ni mar“. V tem primeru pa bi bilo dvojno zanikanje nemo-goče, pa bi si lahko pomagal drugače: da mu obstoj naše narodne skupnosti (o, da bi jo imeli!) ni deseta briga...

Slovenska prosvetna zveza in Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji

Srečanje koroških pisateljev in literatov ob meji

ob 100-letnici rojstva Prežihovega Voranca

3.-4. decembra v Pliberku in v Kotljah

3. 12.,

15.00: Prihod udeležencev v hotel Breznik
16.30: Prijateljsko srečanje in pogovor ob okrogli mizi
18.00: Večerja v hotelu Breznik
19.30: Umetniški večer v farni dvorani v Šmihelu
Odlomke iz Prežihovih del bo brala in interpretirala gledališka igralka in pevka Jerca Mrzelova iz Ljubljane
4. 12.,
9.00 Posojilnica Pliberk (društvena dvorana)
Dr. Katja Sturm-Schnabl: „Prežihov Voranc in naša koroška stvarnost“
Drago Druškovič: „Prežihova evropska razgledanost“
12.00: Ekskurzija v Kotlje
13.00: Kosilo v hotelu Rimski vrelec
15.00: Obisk študijske knjižnice na Ravnah (vodi ravnatelj prof. Janez Mrdavšič)
Ogled dokumentarnega filma „Samorastnik Prežihov Voranc ob 100-letnici rojstva“
17.00: Ogled Prežihove domačije
18.00 v hotelu Rimski vrelec: Mitja Šipek – Svetneči Gašper, monodrama
18.30: Zaključek srečanja z večerjo v hotelu Rimski vrelec

Srečanje ni namenjeno samo pisateljem in literatom, posebno ga priporočamo vsem dvojezičnim učiteljem, ki želijo spoznati življenje in delo Prežihovega Voranca.

VABILO na redni občni zbor

Posojilnice-Bank Železna Kapla, registrirane zadrage z omejenim jamstvom, ki bo v torek, dne 14. decembra 1993 s pričetkom ob 18. uri v hotelu Obir v Železni Kapli.

Dnevni red:

1. Otvoritev, pozdrav in ugotovitev sklepčnosti
2. Imenovanje zapisnikarja ter izvolitev dveh overovateljev
3. Poročilo upravnega odbora
4. Poročilo nadzornega odbora
5. Čitanje revizijskega računskega zaključka za poslovno leto 1992, sklepanje o uporabi letnega dobička in podelitev razrešnice upravnemu in nadzornemu odboru
7. Poročilo o stanju in poslovno poročilo posloводства
8. Slučajnosti

V slučaju nesklepčnosti sklicanega občnega zbora sklepa po preteku ene ure sklicani občni zbor o predmetih napovedanega dnevnega reda veljavno brez ozira na število navzočih ali zastopanih članov.

Od dneva razglašja do dneva pred občnim zborom so v poslovnih prostorih v Železni Kapli vsem članom na razpolago za vpogled zapisnik zadnjega občnega zbora, računski zaključek za leto 1992 ter poročilo o stanju.

Vse člane vabi k številni udeležbi upravni odbor!

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Četrtek, 2. 12. 20.00	pri Jokinu v Celovcu Badgasse 7	Nastop kantavtorja Janija Kovačiča	KD „Pri Jokinu“
Četrtek, 2. 12. 19.30	v Tischlerjevi dvorani v Celovcu	„Na grmadi“ – diskusija med dr. Grilcem in dr. Sturmom	KDZ
Četrtek, 2. 12. 19.00	v Modestovem domu v Celovcu	Lutkovna predstava Radovedni slonček ; nast.: otr. skupina „Mi smo mi“; režija Tine Varl, lutke in scena Breda Varl, glasba Edi Oraže, jezik Ana Mlakar	
Pe., in sob., 3.–4. 12.	v stari šoli v Šentjanžu	Seminar: Pomen sociokulturnih centrov na podeželju	ARGE, SPZ SPZ
Petek, 3. 12. 19.30	v farni dvorani v Šmihelu	Kulturno umetniški večer ob 100-letnici rojstva Prežihovega Voranca ; nast.: dramska igralka Jerica Mrzelova	SPZ, DSPA, KPD Šmihel
Petek, 3. 12. 19.00	v farni cerkvi v Žvabeku	Koncert adventnih pesmi	KPD „Drava“
Sobota, 4. 12. 17.00	pri Cingelcu na Trati	Miklavževanje – pred obdaritvijo otrok predstava SPD „Borovlje“ M. Hintereggerja „Stonogini prijatelji“	
Sobota, 4. 12. 16.00	Werkhof Bistrica pri Šmihelu	Odprije božične razstave : Nežika Novak, Angela KPD „Šmihel“ Goggl, Alfred Pototschnig – keramike, Sigi Semprimoschnig – slike, Bernard Brandl, Albert Krajger – skulpture	
Nedelja, 5. 12. 10.00	v kulturnem domu na Radišah	Premiera: „ Igramo zase... In za vas “ Alenka Bole v ljubeznivi kompaniji z Astrid Lindgren in Shakes- pearom; nast. mladinska igralska skupina z Radiš	SPD „Radiše“
Nedelja, 5. 12. med 16.00 in 20.00	na Radišah	Miklavževanje po domovih ; starši, ki želijo obisk Miklavža, naj se javijo pri A. Lampichlerju, tel. 392613	SPD „Radiše“
Nedelja, 5. 12. 11.00	v farnem domu v Šmihelu	Lutkovna igra „Ko pride zvezda“ Nastopa Lutkovno gledališče iz Maribora	
Nedelja, 5. 12. 11.00	pri Rutar-Lido v Dobri vasi	Srečanje v adventu – za člane Društva upokojen- cev Podjuna. Ob 11. uri sv. maša, ob 20. uri kosilo in nastop skupine MePZ „Danica“	DU Podjuna
Nedelja, 5. 12. 14.00	v farnem domu v Selah	Miklavžev popoldan – Premiera igre Jeana Variota „ Vzorni soprog “; nast.: mladinska gled. skupina Sele; po predstavi nastop otr. zbora lj. šole in obdarovanje otrok. V domu so razstavljene slovenske knjige za otroke in mladino – naročite jih!	KPD „Planina“
Nedelja, 5. 12. 11.00	pri Kovaču na Obirskem	Miklavževanje (po maši)	SPD „Valentin Polanšek“
Nedelja, 5. 12. 14.30	pri Šoštarju v Globasnici	Miklavževanje – pripravljen je knjižni dar, ki ga lahko darujete otrokom	SKD Globasnica
Nedelja, 5. 12. 6.00	v farni dovrani v Pliberku	Predstavitve kasete in knjižnega daru – MePZ Podjuna bo z adventnimi pesmimi oblikoval svitno	
Torek, 7. 12. 19.30	v farnem domu v Selah	Miklavževanje za člane društva	KPD „Planina“
Sreda, 8. 12. 14.30	v Mestnem gledališču v Celovcu	Ivan Cankar: Za narodov blagor Gostuje Slovensko narodno gledališče DRAMA; režija Boris Kobal	KKZ
Četrtek, 9. 12. 20.00	v klubskih prostorih Mondscheing. 9	Občni zbor Kluba slovenskih študentk in študentov v Gradcu	KSSŠ/G
Sobota, 11. 12. 19.30	v farovžu na Pečnici	Predavanje z diapozitivi župnika Jurija Bucha: „ La- dakh – Zanskar ; učiti se od drugih kultur“	SPD „Jepa-Baško jezero“ Kat. pros. Šentjakob

RAZSTAVE

CELOVEC

- **Deželna galerija**, Burggasse 8 – Valentin Oman (do 31. 1. 94)
- **Mohorjeva knjigarna** – razstava del Jožice Serafin do 10. dec.
- **Galerija v Mestni hiši** – Reinhart Sampl „Akte und Landschaften“, otv. 2. 12. ob 19.30 (do 22. 12.)
- **Hiša umentikov** – Center Pariz – francosko slikarstvo od I. 1960
- **Delavska zbornica**, Bahnhofpl. 3 – Otroške risbe „Otroci mavrice“ iz Avstrije, Nemčije, Italije in Slovenije; otv. 3. 12. ob 11.00 (od 6. do 18. 12.)

SEMSLAVČE

- **Galerija Rožek** – razstava del Klementine Golija in Klavdija Tutte do 19. dec., odprto od srede do nedelje med 15. in 18. uro

BELJAK

- **Galerie an der Stadtmauer**, Widmannng. 30 – Ludwig H. Jungnickel (do 19. 12.)

VELIKOVEC

- **Galerie in der Jakobskapelle**, Klagenfurterstr. – Drago Valentin, akril; vernisaža 3. 12. ob 18.30 (od 6. do 10.12. med 17. in 19. uro)

Pavle proti politizaciji Cerkve

DUNAJ. Poglavar srbskopравoslavne Cerkve, patriarh Pavle, ki se nahaja ob priliki stoletnice pravoslavne stolice sv. Save na Dunaju, je izjavil, da Cerkev ne bo dala volilnega priporočila za srbske parlamentarne volitve 12. decembra 1993. Pavle je dejal, da sam še nikoli ni glasoval za kakšno stranko, verni-

ki pa naj ne volijo skupin, ki zasledujejo zgolj materialistične namene. O vojni na Balkanu je dejal, da Cerkev ne more drugega kot pozivati k miru. Patriarh Pavle se je vpisal v zlato knjigo mesta Dunaj, sprejel pa ga je tudi zvezni predsednik Klestil.

Aids pobira, ne izbira

DUNAJ. Minister za zdravstvo, Michael Ausserwinkler, je te dni predstavil šokantno raziskavo o imunskem obolenju aids: dnevno se okužita eden do dva Avstrijca s to, do zdaj neozdravljivo boleznijo. Samo v tem letu je v naši državi za aidsom umrlo 667 oseb, obolelo je po podatkih ministrstva 1077 oseb. Število okuženih Avstrijcev cenijo strokovne službe na 15.000 oseb. Avstrija tudi zaradi zelo negativnega družbenega odnosa do okuženih in njihovih svojcev ne uživa najboljšega ugleda v svetu, čeprav zdravniška oskrba bolnikov sodi med najbolj-

še. Kljub temu avstrijski bolniki poprečno prej umrejo za aidsom kot drugod. Polovica bolnikov podleže bolezni že pol leta po njenem izbruhu, v Angliji samo dvajset odstotkov.

Ausserwinkler je napovedal ponovno široko informacijsko kampanjo o aidsu, ki bo stala približno 18 milijonov šilingov. Tudi sredstva za pomoč pri aidsu bojo od 31,8 milijonov zvišali na 35 milijonov. Izjalovila pa so se vsa upanja, da bo medicinska industrija iznašla sredstvo proti aidsu. Takega sredstva po besedah ministra še nekaj časa ne bo.

Franjo Tudjman kot vrh gore

ZAGREB. Osebnosti kult okoli hrvaškega predsednika Franja Tudjmana zadobiva vse skurilnejše dimenzije. Nekateri poznavalci celo menijo, da je kult presegel češčenje Tita, ki pa je le bil simbol enostranske vladavine. Pred kratkim je zagrebški Vjesnik objavil pismo Zagrebčana Djure Klukovića, ki je predlagal, naj bi najvišji vrh v gorovju Velebit poimenovali po Franju Tudjmanu. (V Sovjetski zvezi so najvišji vrh imenovali po Leninu, na Severni Koreji pa po diktatorju Kim II Sungu). No, kakorkoli že, gospodine Kluković svoj

predlog utemeljuje s tem, da si je hrvaški narod pravo svobodo izbojeval prav pod Tudjmanom, potem ko je moral dolgih 900 (!) let služiti tujim vladarjem. Kluković svoj patriotski izliv nadaljuje z izjemno „utemeljenim“ slavosplovom, da je v Evropi, sploh pa na svetu, malo takšnih voditeljev, kot je Franjo Tudjman, ki mu je uspelo v treh letih svoj narod popeljati v svobodo. S tem famoznim predlogom se bo sedaj že ukvarjal hrvaški parlament – Sabor. Srečna Hrvaška, ki nima drugih skrbi kot pa Tudjmana.

Bosna se pogreza globlje v katastrofo

ŽENEVA/SARAJEVO. Najnovejši (kdo že ve, kateri po številu) pogovori med bosanskimi konfliktnimi strankami in zastopniki OZN ter EU v Ženevi so se razbili, nobena stran ni bila pripravljena popustiti, kaj šele pristati na neki znosen kompromis. Kamen spotike je slej ko prej bodoča ozemljiska ureditev in razdelitev Bosne. Srbi niso sprejeli predloga, da bi del zasedenega ozemlja zamenjali za rahljanje mednarodnega embarga proti Jugoslaviji, Hrvati in Muslimani pa

se prav tako bijejo za vsako ped opustošene države. Predvsem v Vitezu in na vzhodu Bosne se bili hudi boji, ki so zahtevali precej žrtev. Pa tudi konvoji s humanitarno pomočjo, ki naj bi brez težav dosegali svoje cilje, ne pridejo dalje. V Bosni že umirajo ljudje od pomanjkanja in Caritas računa s tem, da bo prava katastrofa, če ljudem ne bo mogoče v zadostni meri zagotoviti prehrane, kuriva in medicinske oskrbe.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Četrtek, 2. 12. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 3. 12. Kulturna obzorja

Sobota, 4. 12. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 5. 12.

6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – Duhovna misel

(kpl. Slavko Thaler iz Šentjakoba)

18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 6. 12. „Skriti denar in zgubljeni čas“ Pogramska

zasnova kmečke izobraževalne skupnosti

Torek, 7. 12. Partnerski magazin

Sreda, 8. 12. Glasbena sredo

Čestitamo

gospe **Mariji Partež** iz Goselne vasi za rojstni dan;
 gospe **Beti Habernik** iz Gorici za rojstni dan;
 gospodu **Andreju Škofu** iz Gluha lesa za rojstni dan;
 gospe **Katarini Berthold** iz Črgovič za 63. rojstni dan;
 gospe **Katarini Kerbitz** iz Vogrč za rojstni dan;
 gospe **Marjanci Lipuš** s Plaznice za rojstni dan;
 gospodu **Franču Starcu** s Proboja za rojstni dan;
 gospe **Katarini Krištof** iz Dvora pri Šmihelu za jubilejni rojstni dan;
 gospe **Katarini Kordes** iz Male vasi za visoki življenjski praznik;
 gospe **Marici Tischler** iz Celovca za okrogli jubilej;
 Karin in Sabini Haudej iz Prible vasi za 16. rojstni dan;
 gospodu **Tomasu Ogrisu** iz Sel za 18. rojstni dan;
 gospodu **Štefiju Paulitschu** za rojstni dan;
 gospodu **Franču Hafnerju** iz Večne vasi za 70. rojstni dan;
 gospe **Tereziji Pesjak** iz Malčap za osebni praznik;
 gospodu **Hanziju Hallerju** v Ovčenah ob Baškem jezeru za 60. rojstni dan;
 gospe **Mariji Andrej** z Metlove za 77. rojstni dan;
 gospe **Barbi Kunčič** iz Šentjakoba za osebni praznik;
 gospe **Beti Lipuš** iz Lepene pri Železni Kapli za 66. rojstni dan;
 gospe **Mariji Golavčnik** za 20. rojstni dan;
 gospodu **Romanu Verdalu** iz Borovelj za rojstni dan.
Kristijan Zeichen, vneti kostanjki šolmojster in organist, te dni praznuje svojo 67-letnico. Za rojstni dan mu vse najboljše želijo žena in otroci. Čestitkam se pridružuje tudi SV.

Slovenski kozolec Jake Čopa

Fotograf in planinec Jaka Čop je konec oktobra praznoval dvainosemdeseti rojstni dan. Rodil se je 26. oktobra leta 1911 na Jesenicah, sedaj pa že več kot dvajset let živi na Rodinah pri Žirovnici. Jaka Čop je nedvomno eden najboljših poznavalcev slovenskih gora, njihov tenkočutni fotograf in opisovalec, je avtor več monografij o gorskem svetu, kot so „Svet med vrhovi“, „Raj pod Triglavom“, „Vihariki“ in „V kraljevstvu Zlatoroga“. Najnovejša fotomono grafija „Slovenski kozolec“ pa je tiskala „Tiskarna-knjigovaznica“ v Radovljici.

Jaka Čop, ki je skozi objektiv svojega fotoaparata doslej opeval predvsem skalni svet slovenskih vršacev, se je tokrat spustil v dolino, na polja in v vasi. Zamikale so ga svojevrstne arhitektonske konstrukcije, izdelane iz pravokotno se križajočih navpičnih in vodoravnih drog, ki so ali prazne, kot ogromne harfe, postavljene ven v naravo in pokrite, da jih dež ne zmoli, le veter se lovi v njiove late, ali pa polne, da se skelet sploh ne vidi, zabasane z zlatimi žitnimi snopi ali dišečim senom.

„Srečal sem kozolec visoko v gorah, na nekaterih naših planinah, zato sem postal pozoren nanje, zato sem se jih lotil.“ pravi Jaka Čop. „Prehodi sem velik del Slovenije in pokukal tudi za mejo, nič mi ni ušlo, nobena podrobnost, nobena značilnost, moje oko je skozi objektiv fotoaparata videlo vse tisto, česar marsikdo, ki hodi mimo teh arhitektonskih mojstrov in izdelkov preprostega slovenskega človeka, ne vidi.“

Kozolci, relikti preteklosti, žilavo zraščeni s slovensko pokrajino in nepogrešljivi gospodarski objekti slovenskih

kmečkih domov, se starajo, propadajo v krajih, kjer njive preraščajo pleve in se pomlajujejo z novimi materiali tam, kjer kmetovanje še živi, kjer okrog njih zdaj ropotajo traktorji ali vsaj motorne kosilnice. Jaka Čop se je kozolcev, ko jih je začel opazovati, lotil sistematično. Vedel je, da je njihovo

udarjena sekundarna funkcija, ot je shranjevanje nekaterih kmetijskih pridelkov. V monografiji „Slovenski kozolec“ ugotovimo, da teh, do skrajnosti preprostih in do skrajnosti funkcionalnih priprav za sušenje žita, trave... drugje po svetu ni, da so kozolci res samo slovenski in da jih celo po vsem

Alpinist in pisatelj Jaka Čop

va osnovna funkcija sušenje, zato je začel z ostrnicami, ki postavljenje v vrsto in povezane z vodoravnimi latami pomenijo najbrž začetno fazo v razvoju kozolca. Potem nam pokaže primitivne, zasilne, le za nekaj časa postavljene kozolce, za njimi različne oblike stegnjenih kozolcev in šele potem dvojne kozolce, topolarje, ki so oblikovno najlepši, posebno tisti na Dolenjskem in pri katerih je primarni funkciji sušenja dodana včasih manj, v glavnem pa že močno po-

slovenskem etničnem ozemlju ni. Kozolca ni na Štajerskem, v Prekmurju, na Primorskem okrog Gorice in Trsta. Najdemo pa kozolce ponekod na Koroškem in vzhodnem Tirolskem. In tedaj se zavedamo tudi, da še zdaj ne vemo točno, zakaj Slovenci imamo kozolce in zakaj ga ni marsikje tam, kjer so podobni klimatski in splošni geografski pogoji za kmetovanje.

Besedilo in slika:
Lojze Kerštan

Iz ženskega vidika

O „pravih“ Slovencih in Slovenkah

piše Štefka Vavti

Kakšen je pravzaprav „pravi“ Slovenec, kakšne lastnosti ima „prava“ Slovenka? Na ta vprašanja ponavadi dobimo odgovore, kot so: Priznava se k slovenski narodni skupnosti, politično je aktivna in se udeležuje v kakšnem kulturnem društvu, njen pogovorni jezik je slovenščina, otroke ima v dvojezičnih šolskih ustanovah in tako naprej.

Nekako ob začetku stoletja so nas v koroški javnosti delili v „dobre“ in „slabe“ Slovence po sledečih kriterijih.

Dobri so bili tisti, ki so se prilagajali večinskemu narodu, ostali sicer zvesti svojemu slovenskemu narečju, vendar v javnosti govorili nemško, skratka tisti, ki so se poživljali na svojo narodnostno identiteto, na svoje pravice. Te „dobre“ so imenovali vindišarje.

V koš „slabih“ pa so zmetali vse tiste, ki jim je bila pomembna etnična zavest, ki so se borili za svoje pravice, ki so se šolali v materinskem jeziku... V zadnjih letih – tako se mi vsaj zdi – pa se znotraj manjšine potiskamo v ta ali drugi kot. Zdaj, ko se je pritisk na manjšino – v primerjavi s 60-timi, 70-imi leti – v koroški javnosti omilil, ko se je zaradi političnih sprememb v sosednji bivši Jugoslaviji zvišal imidž slovensčine, tako da je v preteklih letih naraslo število prijav k dvojezičnem pouku, ko smo si priborili v Celovcu dvojezične ljudske šole ipd., pa si moramo – tako kaže – znotraj manjšine same ustvarjati pritisk, ki ga od zunaj ni več.

Politična diskusija v slovenskih organizacijah, ki smo jo zasledovali v preteklih tednih, je samo en dokaz za to. V vsakdanjiku pa se godijo še druge čudne stvari:

V tistih krogih, ki se imajo za najbolj „prave“ in najbolj „resnične“ Slovence, zadoštuje že, da se kak zaveden Slovenec poroči z nemškogovorečo ženo, pa ga imajo že za „izgubljenega sina“, ki je (menda) zašel v krog asimilantov. Pri tem ni pomembno, ali je angažiran v slovenskih strukturah, ali pošilja svoje otroke v dvojezične šole, ali se njegova žena uči slovenščine... In kje so ostali vsi tisti, ki se govorijo slovensko (tudi če je to „samo“ dialekt), ki s srcem visijo na slovenski kulturi, ljubijo slovenske pesmi in so vendar prešibki, da bi se navzven deklarirali za Slovence? Odpisali smo jih in jim s tem vzeli vsako možnost aktivnega vključevanja, tako da se še naprej oddaljujejo od svojega etničnega pokolenja.

Ob najnovejšem razvoju pa se vprašujem, kdaj bomo prišli tako daleč, da bomo drugače-mislečim Slovencem in Slovenkam odrekli pravico, da se imajo za pripadnike/slovenske narodne skupnosti?

Slovensko planinsko društvo

razpisuje

fotografski natečaj

„Planine v sliki“

Kot vsako leto, tudi letos vabimo Vas vse, planince – fotografe k sodelovanju. Slike s planinskimi motivi naj bi imele velikost 30 x 21 cm. Vsak udeleženec lahko odda 3 slike. Vsaki sliki je treba dati geslo, pošljite jih najkasneje do 31. 12. 1993 na naslov:

Slovensko planinsko društvo Celovec
Tarviser Straže 16
A-9020 Celovec/Klagenfurt

Slike bo ocenila tričlanska žirija. Razstavljenе bodo od 22. januarja dalje v Mohorjevi knjigarni v Celovcu. Čakajo vas lepe nagrade!

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu in Združenje staršev na tej šoli vabita na

Dan staršev in občni zbor
Združenja staršev

ki bo v soboto, 4. decembra 1993. Ob 8. uri se bo pričel občni zbor, po občnem zboru pa se bodo starši lahko med 9.30 in 12.30 uro pomenili individualno z vsemi profesorji o šolskih uspehih svojih otrok.

Predsednik
Združenja staršev
Ivan P. Lukan

Ravnatelj
dv. sv. dr. Reginald Vospernik

Višja šola za gospodarske poklice Šentpeter vabi na

Dan staršev in občni zbor
Združenja staršev

v soboto, 4. decembra 1993.

Občni zbor se bo pričel ob 8.30, od 9.30 do 12.00 pa se bodo starši lahko pomenili z učitelji o šolskem uspehu svojih otrok.

Predsednica Združenja staršev
mag. Marina Einspieler

Ravnatelj šole
dr. Janko Zerzer

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski
časopis
koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Urednika/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za upokojence 280.); za Slovenijo 1500 tolarjev.

Na vsak način namerava moštvo pod 19 nadaljevati uspehe

Jesenski obračun – naraščaj SAK

Vodstvo slovenskega atletskega kluba polaga veliko važnost predvsem na svoj naraščaj, kajti slej ko prej je njegov cilj spraviti čimveč svojih lastnih igralcev v prvo ekipo.

Pod 19 – Jesenski prvak

Ekipa: H. Wastian, I. Roblek, Fl. Sienčnik, F. Mohor, M. Buchwald, M. Fera, J. Fera, A. Mandl, L. Možina, M. Blajs, B. Popović, R. Zankl, M. Tolmaier

Kot izkušen trener je **Jože Fera** mlade nogometaše veliko naučil in jih dobro pripravil za tek-

movanja. Prav uspešno so se v letošnji jesenski sezoni odrezali in trenutno zasedajo prvo mesto. V teku prvenstva so mladi nogometaši igrišče zapustili le enkrat kot poraženci, dvakrat so igrali

Piše EDA VELIK

neodločeno, ostale tekme pa so zmagali. Čeprav je najuspešnejši strelec v tem moštvu trener Jože Fera, sam je kar 18-krat zatresel mrežo nasprotnikovih vrat, je kljub temu v moštvu dosti nadarje-

nih igralcev, ki so že ali pa še bodo napredovali v prvo moštvo. Obratno pa ob prilikah tudi kakšen igralec iz prvega moštva igra pri drugi ekipi SAK.

Pod 16

Ekipa: M. Oraže, D. Messner, M. Nachbar, Mirko Nachbar, M. Blajs, B. Zankl, A. Možina, S. Sienčnik, Nedelko, Roman Oraže.

Ekipa trenerja **Janka Woschitza** igra izredno lep nogomet in zasluženost mesto v skupini E, le eno

točko za vodečim moštvom iz Treibacha. Trener sam je prepričan, da ima v svojih vrstah zelo nadarjene igralce, ki bodo s trudom in konstantnim treningom gotovo dosegli še višje cilje.

Pod 14

Ekipa: M. Faller, St. Wieser, A. Kesselbacher, F. Waldhauser, S. Schwenner, I. Woschitz, K. Woschitz, S. Buchwald, M. Krasnik, K. Rauden, M. Kaupun, K. Petek, R. Oraže.

Ekipa pod 14 pod vodstvom trenerja **Mirka Oražeta** igra v jakostni skupini, kjer trenutno zaseda 4. mesto. Moštvo je v vseh prijateljskih in prvenstvenih tekmah izgubilo šele enkrat. Vsekakor se vidi, da se ves trud in dvakratni teden-ski trening obrestujeta.

Omeniti je še treba, da ima ta ekipa tudi enega igralca v koroški reprezentanci U14 in sicer Romana Oražeta, ki vsekar izvrstno zastopa SAK tudi v tem moštvu.

SAK ma še vrsto moštvev (pod 12, pod 10 v Pliберку in v Celovcu, pod 8 Pliберку, Celovec in Šentprimoz), ki pridno trenirajo in tekmujejo bolj ali manj uspešno, teden za tednom. Velika prizadevnost trenerjev in mladih nogometašev je garant za to, da slovenskemu atletskemu klubu še dolgo ne bo zmanjkalo naraščaja in dobrih igralcev.

Tudi šolarji SAK začeli s prvenstvom

Z nekoliko srečno zmago so začeli tudi šolarji SAK (mladinci tekmujejo že nekaj tednov) svoja tekmovanja v koroškem klubskem prvenstvu. Tudi to moštvo trenira Tone Pavlič. Igralci so vsi zelo priza-

devni, vendar jim manjka večja gotovost pri metu na koš, v čemer pa tudi nasprotniki niso bili nič boljši. Kljub temu je bila tekma do zadnjega napeta, saj nobeno moštvo ni bilo v stanju, da bi si igrali večje prednosti.

SAK : Citroen

25:24

T. Jager (13 točk), Vavti (6), L. Korošec (2), Prušnik (2), Kuežnik (2).

7. Tekma mladincev

WSG Radenthein : SAK 62:56

S. Wein (16 točk), Št. Sienčnik (15), M. Kranjc (12), Gregorič (8), K. Kranjc (4).

Šah

Šah-gala

Alpe-Jadran v Beljaku

Štiričlanska ekipa ZG in ZRG za Slovence v Celovcu je tudi letos sodelovala na 6. šahovskem tekmovanju Alpe-Jadran, ki ga je priredil deželni mladinski sekretariat tokrat v kongresni hiši v Beljaku. Dijaki-šahisti (Dunja Lukan, Boris in Marko Gallob, Štefan Amrusch in N. Korošec) so v skupini pod 16 let osvojili 29. mesto med 63 ekipami. Najboljši po-

samezni rezultat v ekipi slovenske gimnazije je dosegla **Dunja Lukan** (7 točk iz 9 partij!). Tekmovanje mladincev in mladink pod 16 let je dobila ekipa RATB iz Bukarešte pred šahisti ŠD „Tomo Zupan“ iz Kranja in ŠD iz Vrhnike. V skupini pod 20 let pa so zmagali Madžari (Szombathely) pred hrvaško ekipo „SSK Goranka“ in mladinci iz Soprona.

Slovenski derbi šahistov SŠZ Celovec/Carimpex I

5,5:2,5 proti SŠK „Obir“ Železna Kapla

CELOVEC. Šahisti Slovenske športne zveze/Carimpex I so v soboto dobili slovenski derbi proti doslej vodečim šahistom SŠK „Obir“ iz Železne Kaple prepričljivo s 5,5:2,5 in s to zmago prevzeli tudi vodstvo na lestvici 2. razreda D. SŠZ pa si je hkrati tudi na stečaj odprla vrata za play-off tekmovanje za vstop v 1. razred, saj ji v zadnji tekmi (11. decembra proti Frantschachu) zadostuje zmaga v višini 5:3. Kapelčani pa imajo po sobotnem porazu verjetno samo še teoretične možnosti za kvalifikacijo za play-off tekmovanje, saj je WAC visoko premagal Frantschach. Kapelčani igrajo v zadnjem kolu proti Svečam, WAC pa proti Eitwegu.

Dvoboj SŠZ Carimpex I – SŠK „Obir“ Železna Kapla je potekal na visoki ravni, zadnja partija pa je bila odločena šele po več kot petih urah igranja. Dobila jo je mladinka Dunja Lukan na osmi deski proti ravnatelju Jožeju Hanschouu. Vrhunski dvoboj na 1. deski med slovenskima legionarjema dr. Vinkom

Cudermanom (SŠZ) in Dušanom Jokovičem („Obir“) se je končal z remijem, na drugi deski je Silvij Kovač premagal Harald Wolteja, na tretji in četrti deski sta se dvoboja Arnold Hattenberger-Hans-Christian Wolte in Gorazd Živkovič-Johann Wolte končala z remijem, na peti deski in šesti deski sta zmagala dr. Jozi Amrusch (proti Wolfgangu Moserju) in Rupert Reichmann (proti Petru Jammerju), edino zmago za Kapelčane pa je na sedmi deski slavil Mirko Pasterk (proti Ivku Fermu).

Druga ekipa SŠZ Celovec pa je nastopila v Golovici in bila poražena z 2,5:5,5. Zmagala sta mladinska igralca Štefan Amrusch in Borut Živkovič, remiziral pa je Ivan Lukan.

Rezultati 4. kola: SŠZ Celovec – SŠK „Obir“ Železna Kapla 5,5:2,5, WAC – Frantschach 6:2, Sveče – Eitweg 4,5:3,5. **Lestvica:** 1. SŠZ Celovec 21, 2. WAC 19,5, 3. SŠK „Obir“ 18, 4. Frantschach 14,5, 5. Sveče 12,5, 6. SV Eitweg 10,5.

Srečanje na Radišah

Tudi letos so Šimi Ogris, Rudi Lampichler in Tomi Rogaunik – trije zvesti navijači SAK – povabili „svoje“ igralce na prijeten večer na Radiše v kulturni dom, kjer so jim pripravili izvrstno pojedino, tokrat izključno iz domačih pridelkov.

Da to srečanje vedno tako dobro uspe, je zasluga številnih Radišanov oziroma Radišank, ki pečejo, pripravljajo itd. ter se trudijo, da povabljenim ničesar ne manjka. Vsem so pobudniki teh srečanj zelo hvaležni in se

jim pristrčno zahvaljujejo. Vsekakor lepa poteza Radišanov, ki se na tak način zahvalijo nogometašem in jim pokažejo svoje spoštovanje.

Da pa tudi nogometaši znajo ceniti prave prijatelje in takšen način priznanja, so Šimiju in Rudiju, ki tudi sicer vedno rada pomagata moštvu pri tekmah, podarili vsakemu vetrovko, kakršno imajo tudi igralci, tako da bosta v bodoče tudi navzen lahko pokazala povezanost z moštvom.

ŠPORTNO DRUŠTVO ZAHOMC

Jubilejna slavnost in program

40. obletnica ŠD Zahomc ter otvoritev novih skakalnic v Zahomcu

- 7. 12. '93 – 16.00 – maša za umrle člane športnega društva v farni cerkvi Ziljska Bistrica
- 18.00 – jubilejna slavnost v kulturnem domu na Čajni za vse častne goste ter za tisk (slavnostni govori, kulturni spored, bife, družabno srečanje)
- 20.00 – pričetek plesa športnikov v kulturnem domu na Čajni s kulturnim sporedom; za ples igra ansambel Drava
- 8. 12. '93 – 9.30 – trening avstrijskih, slovenskih ter italijanskih skakalcev
- 12.30 – blagoslovitev skakalnic, nato otvoritev skakalnic s kulturnim sporedom; sodeluje godba na pihala iz Ukevi iz Kanalske doline, radio Koroška, itd.
- 14.00 – začetek skokov na 75 m skakalnici

SŠZ vabi v zimskih semestralnih počitnicah na Smučarski teden v Nizkih Tatrah

19. 2. 1994 – 26. 2. 1994

smučanje in snowboarding

v zimskošportni center Jasna v Nizkih Tatrah. Jasna je najbolj priljubljeno smučišče (ženski svetovni poksl v alpskem smučanju) na Slovenskem, na severni strani 2045 m visokega Chopoka. Gondolska žičnica, 5 sedežnic in 11 vlečnic povezuje med seboj nad 40 km smučarskih prog.

Udeleženci smučarskega tedna bodo bivali v hotelu Ostredok (kat. ***) v neposredni bližini vzpenjač. Rezerviranih je 45 mest.

Cene:

odrasli 3.870 šil. (7 polpenzionov, prevoz z modernim Sienčnikovim avtobusom, šola v smučanju ali snowboardingu – z Elanovimi deskami, izlet v Demänovske Jaskyne)
otroci (do 12 let) 2.430 šil. – v pomožni postelji pri starših
otroci (do 15 let) 3.300 šil. – v pomožni postelji pri starših
95 šil. – dnevna karta za vzpenjače

Odhod iz Celovca bo 19. 2. 1994 ob 7. uri izpred Zvezne gimnazije za Slovence, Janežičev trg 1. Dostop je možen tudi pri avtobusnem podjetju Sienčnik v Dobrli vasi. Prihod nazaj pa bo 26. 2. 1994 v večernih urah.

V dopoldanskih urah se vsak lahko udeleži izletov, pouka v smučanju in snowboardanju pod strokovnim vodstvom prof. Antona Malleja, Kristijana Zeichna, Richarda Kunčiča in Danila Prušnika. Udeležba šole je prostovoljna.

Prijave sprejema do 15. decembra 1993 z naplačilom šil. 1000 na osebo Posojilnica-Bank Celovec, Bahnhofstraße 1, konto št. 1-03.029.113. Prijave bomo upoštevali po vrstnem redu.